

ДО

**ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА

УПРАВЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД СОФИЯ

**Изготвена на основание чл. 1946, ал. 1, т. 2 от Закона за
съдебната власт**

**От Стефан Гроздев Гроздев, изпълняващ функциите на
административен ръководител - председател на Софийски
Апелативен Съд на осн. чл. 175, ал. 4 от ЗСВ**

**Кандидат за заемане на длъжност - административен
ръководител - председател на
Апелативен съд София**

Съдържание:

Увод

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД СОФИЯ.

2.1. Кадрова и материална обезпеченост

- Съдии
- Съдебна администрация
- Сграден фонд, техническа обезпеченост и финансово управление

2.2. Правораздавателна дейност

- Наказателно отделение
- Гражданско
- Търговско отделение

2.3. Анализ на дейността на окръжните съдилища от съдебния район на Апелативен съд София.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД.

- Достижения в работата на Апелативен съд София
- Проблеми в досегашната дейност и общи насоки за решаването им

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

Управленски мерки за постигане на ефективност, срочност и прозрачност и предвидимост на правораздавателния процес:

- Уеднаквяване на съдебната практиката
- Утвърждаване на добри управленски практики

- **Диалог с обществеността за установяване на ефективни работни отношения с институции и лица, имащи отношение към правораздавателния процес в САС**
- **Управленски мерки за повишаване качеството на правораздавателния процес посредством квалификацията на съдии и съдебната администрация с оглед развитието и интегрирането на кадровия потенциал**
 - Случайно разпределение на дела
 - Електронно правосъдие
 - Повишаване на общественото доверие и медийна стратегия
 - Противодействие на корупцията
- **Заключение**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 1946, ал.1, т. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) представям на Вашето внимание концепция за управление на Апелативен съд София. Същата е изготвена в качеството ми на кандидат в открита процедура за избор на административен ръководител - председател на Апелативен съд София и в съответствие с изискванията на чл. 4, ал. 2, т. 7 от Правилата за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт, приети на основание чл. 167, ал. 1, т. 2-4 от ЗСВ от Висшия съдебен съвет (ВСС), както и се съобразена със Стратегията за продължаване на реформата на съдебната система в условията на пълноправно членство на Република България в Европейския съюз.

Концепцията ми има за цел утвърждаването на обективни и точни стандарти относно провеждането на конкретни политики с оглед планирането и управлението на Софийски Апелативен Съд (САС), насочени към подобряване цялостната дейност в съда и неговия съдебен район. С настоящото изложение ще се опитам да формулирам дейности по подобряване работните процеси в САС посредством ясни, категорични и отворени правила за отчетност и контрол и по-голямо обществено доверие.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Мотивите ми да се кандидатирам за длъжността административен ръководител - председател на САС се базират на придобития от мен професионален и административен опит в съдебната система, в която работи без прекъсване от 1989 г. и до сега. Мотивацията ми се основава на моя дългогодишен професионален двадесет и пет годишен опит, който е изцяло като съдия, включително и на база заеманите от мен административни длъжности в съдилищата, в които съм работил. Познавам в детайли организацията и дейността на САС, а също харектера и трудностите при осъществяване на правораздавателния процес – нещо, което ми дава допълнителна увереност и стимул за участие в процедурата. Смея да твърдя, че действително съзнавам голямата отговорност, изисквана за заемане на длъжността и при гласувано доверие декларирам готовност да поема управлението на съда и заедно с колегите да утвърждавам добри управленски практики.

Завършил юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ с диплома, издадена на 21.I.1988 г. с отличен успех от държавните изпити с оценка от 5, 57, въз основа на което с решение на Държавната изпитна комисия от декември 1987 г. ми бе се признала квалификация „юрист“.

От 10.03.1988 г. – 10.03.1989 г. съм бил стажант-съдия в Софийски градски съд, а от 18.09.1989 г. до 11.07.1991 г. съм работил като младши съдия в Софийски градски съд.

От 11.07.1991 г. – 01.07.1994 г. съм бил съдия в Софийски районен съд, като междувременно бях избран за член на Централната избирателна комисия за парламентарни и местни избори октомври 1991 год. През този период съм завършил специализация в Хага, Холандия, организирана от Хагската академия по международно право и Холандския хелзинкски комитет на тема “Зашита и издигане ролята на правата на человека”, април-май 1992 год.

Считано от 01.07.1994 г. до 26.02.1996 г. заемах длъжността зам. председател на Софийски районен съд.

От 26.02.1996 г. да 15.02.1999 г. бях съдия в Софийски градски съд, през което време, а именно от 04.03.1997 г. до 21.05.1997 г. изпълнявах и длъжността зам. председател на Софийски градски съд. В същото време участвах в семинар по Европейско право в Единбург, Шотландия, през месец март 1997 г.

Кариерата ми продължи като съдия в Софийски Апелативен съд от 15.02.1999 г. и до настоящия момент.

На 07.03.2002 г. бях избран с решение на ВСС за заместник председател на Софийски апелативен съд и ръководител на търговското отделение към същия съд.

През м. юни 2000 г. изкарах едномесечен стаж в Апелативния съд в гр. По, Франция.

С решение на ВСС по Протокол № 7/15.05.2002 г. съм повишен на място в ранг "съдия във ВКС".

От 02. 09. 2002 г. бях ангажиран в качеството ми на ръководител на компонента "Правна реформа" по ФАР-проект "Усъвършенстване на производството по несъстоятелност" от страна на Република България, Министерство на правосъдието, с туининг-партньор от страна на държава-членка на Европейския съюз, Република Австрия.

През ноември 18 - 22. 2002 г. участвах в съдийски консултации във връзка с правото на интелектуална собственост във Вашингтон, САЩ.

За времето 19 – 23 май през 2003 г. взех участие с устен доклад в Първия световен съдийски форум по несъстоятелност, организиран от Световната банка в Малибу, Калифорния, САЩ. Докладът е публикуван в годишника на Световната банка.

На 28. 09. 2003 г. започнах едноседмичен стаж в Министерството на правосъдието на Република Австрия и австрийски съдилища – апелативен съд, Виена, и окръжен съд, Айзенщат, по проблеми на търговската несъстоятелност и несъстоятелността на физическите лица.

Бях избран за делегат на събранието на съдиите на 14. 11. 2003 г. за избор на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдебната власт.

През месец март 2004 г. завърших едноседмичен стаж в Министерството на правосъдието на Република Австрия и Търговският съд, Виена, във връзка с функционирането на информационната система на съдилищата и търговския регистър.

С решение на ВСС от 29.06.2005 г. повишен на място в ранг "председател на отделение във ВКС и ВАС".

От 28. 09. 2006 г. реализирах едноседмичен стаж в университета в Гент, Белгия, и в търговския съд в същия град, организиран по проблемите на търговското правораздаване и търговския регистър.

Отново бях избран за делегат на събранието на съдиите на 18. 09. 2007 г. за избор на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдебната власт.

С решение по протокол № 26/02.07.2008 г. на Висшия съдебен съвет бях определен за председател на конкурсната комисия за първоначално назначаване на съдии в апелативните съдилища.

С решение по протокол № 26/24.06.2009 г. на Висшия съдебен съвет ми бе гласувано доверие за втори мандат за заместник на административния ръководител, заместник-председател на Софийски апелативен съд и ръководител на търговското отделение към него.

С решение на ВСС по протокол № 28 от 26.06.2014 г. по т. 3.1., в качеството ми на заместник-председател на Апелативен съд, гр. София, с ранг „съдия във ВКС и ВАС”, съм определен, на основание чл. 175, ал. 4, изр. 2 от ЗСВ, за изпълняващ функциите „административен ръководител – председател” на Апелативен съд, гр. София, която длъжност заемам и понастоящем.

Последни публикации:

„Инерцията на Държавата след приватизацията”, статия във в-к „Дневник”, бр. 64(1529), 02.04.2007 г.; в бр. 2, 2007 г. на списание „Общество и право” публикация на тема „Издаване и обжалване на постановление за възлагане на имуществено право от масата на несъстоятелността”; в бр. 6, 2007 г. на списание „Общество и право”, в рубриката „Бележки юристи от миналото” биографична публикация на тема „Професор д-р Константин Кацаров – юрист и ерудит от световна величина”.

От изложеното става ясно, че кариерното ми развитие е изцяло и единствено свързано със съдебната система. Преминал съм едно по едно отделните звена в съдилищата, в които съм работил, като израстването ми е било хармонично и плавно. Това ми дава основание да твърдя, че мога да издържам натоварванията и предизвикателствата, пред които работата ме е изправяла и изправя.

Дейността на САС през последните години се характеризира с правораздаване с най-високо качество и при спазване на принципите на прозрачност, срочност, предвидимост и достъпност. Ето защо настоящата концепция е подчинена на изискването да запази и да доразвие постигнатите резултати съобразно принципа за приемственост и положително развитие с цел утвърждаване на САС като водещия апелативен съд в системата на съдилищата в България - институция, която гарантира навременност и обективност в правораздаването.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД СОФИЯ. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ

1. Натовареност.

Софийският апелативен съд започва да правораздава на 01.04.1998 г. САС разглежда около 50% от дела, които се разглеждат общо от всички апелативни съдилища в страната. През 2013 г. при постъпили във всички апелативни съдилища общо 12 792 дела, само за САС постъплението е 6 225 дела. Натовареността на съдиите в САС е в пъти по-висока от натовареността на съдиите в другите

апелативни съдилища. Това най-ясно се вижда от статистическите отчети на ВСС (приложения №№ 8, 15, 16, 17, 18 и 19).

В момента САС работи с 6 (шест) гражданска състава, 5 (пет) търговски и 8 (осем) наказателни състава. Предстои да се формира още един гражданска състав, бройките за който са гласувани от ВСС, по отношение на който състав чакаме положително решение на съвета относно гласуване на една бройка ръководител за него.

За първото полугодие на 2014 г. постъплението е 3 154 дела, а общо за разглеждане са 4 896 дела.

По отношение на съдебната администрация, САС работи с най-ниското съотношение магистрати към съдебни служители от всички органи на съдебната власт – 1 : 1,09.

2. Съдии.

САС има 61 (шестдесет и една) щатни бройки за съдии, от които 1 (една) щ.бр. за административен ръководител и председател на съд и 3 (три) щ.бр. за заместници на административния ръководител.

Съдиият са разпределени в три отделения:

Гражданско отделение – 21 (двадесет и една) щ.бр.;

Търговско отделение – 15 (петнадесет) щ.бр. и

Наказателно отделение – 24 (двадесет и четири) щ.бр.

Незаети са 1 (една) щ.бр. за административен ръководител и председател на съда, за която е стартирана конкурсна процедура, както и 13 (тринаесет) щ.бр. за съдии – 3 (три) щ.бр. за гражданско отделение, 3 (три) щ.бр. за търговско отделение и 7 (седем) щ.бр. за наказателно отделение.

Във Върховния касационен съд (ВКС) са командирани 8 (осем) съдии или реално към настоящия момент САС работи с 39 (тридесет и девет) апелативни съдии и 21 (двадесет и един) съдии, командирани от окръжните съдилища, включително от Варненския окръжен съд и Софийски градски съд.

3. Съдебна администрация.

Щатната численост на администрацията на САС е от порядъка на 67 (шестдесет и седем) щ.бр., разпределени в общо и специализирана. Общата администрация включва 21 (двадесет и една) щ.бр., а специализираната – останалите 46 (четиридесет и шест) щ.бр. Незаети са 2 (две) щ.бр. за съдебни помощници и 2 (две) щ.бр. за съдебни секретари.

По отношение дейността на специализираната администрация равносметката е следната:

В „Гражданско деловодство“ работят шест съдебни деловодителя и един завеждащ служба. Всеки деловодител обслужва един съдебен състав. През годината в деловодството са обработени 3 590 дела, като следно един деловодител е обработил 598 дела.

В „Търговско деловодство“ работят четирима съдебни деловодителя и един завеждащ служба, като всеки деловодител обслужва един съдебен състав, но от 01.07.2013 г. деловодителите са се редували при обработката на делата на новосформирания 11-ти състав. През годината в деловодството са обработени 2 847 дела и един деловодител средно е обработил 712 дела. През 2014 г. е назначен деловодител на новия 11-ти състав.

В „Наказателно деловодство“ работят четирима съдебни деловодителя, като всеки от тях обслужва два съдебни състава. Един деловодител обработва делата по мерките за процесуална принуда (МПП). Има и един завеждащ служба. През годината в деловодството са обработени 1 426 дела, като един деловодител средно е обработил 285 дела.

В служба „Регистратура за класифицирана информация“ работят един деловодител и един завеждащ служба, както и служителят по сигурността на информацията. През годината са обработени 67 наказателни дела, 45 граждански дела и 113 бр. класифицирани материали.

Дейността на служба „Съдебни секретари“ е организирана по начин, който съответства на нуждите и спецификата на работа в САС. На ротационен принцип, по график, секретарите влизат в съдебните заседания с всеки един от съдебните състави.

По отношение квалификацията на служителите от администрацията на САС следва да се отбележи, че работят служители, надхвърлящи изискванията за образование за заеманата длъжност. От 63-ма съдебни служители 25 са с висше образование, 2-ма с полувисше, 10 със средно специално и 26 със средно образование. В по-голямата си част служителите са с дългогодишен опит и много добра професионална подготовка.

4. Материална обезпеченост.

Бюджет.

Бюджетната сметка по § 10-00 „Текуща издръжка“ за 2013 г. е за сумата от 208 774 лева. От разходите, свързани с делата, т. е. тези за канцеларски материали, акцедентни материали, тонери, разходи по призоваване и движение на делото (пощенски, телефонни), съдебни поръчки и преводи, хонорари на вещи лица, поддръжка на софтуер и хардуер, възлизат на 187 738 лева. Ако се направи съпоставка към броя на делата, които са били на производство в САС

през 2013 г., а именно 7 968 дела, разходите средно за едно дело са в размер на 23, 56 лева, което е крайно недостатъчно. През първото полугодие на 2014 г. предоставените ни средства за тези разходи са още по-малко, а именно 18, 87 лева за дело.

Сграден фонд.

Сградният фонд, с който САС разполага, е крайно недостатъчен и е основна пречка при реализиране на целите, които ръководството на съда си поставя за увеличение броя на съставите.

От 18.05.2002 г. САС ползва следните помещения на партерния етаж на съдебната палата:

1 кабинет на председателя, 18 съдийски кабинета и 10 стаи за служители при щат 73 щ. бр., от които 34 съдии и 39 служители.

Към настоящия момент – през 2014 г. – щатът на съда е 128 щ. бр., от които 61 съдии и 67 служители, заемащи съответно 1 кабинет на председателя, 21 съдийски кабинета и 13 стаи за служители.

В момента има осигурени работни места за 58 съдии и 64 служители. Няма работни места за 3 съдии, 2 съдебни помощника и 1 съдебен секретар и при увеличение на щата с 1 щ. бр. за съдебен деловодител, необходим за предстоящия нов граждански състав, също няма работно място.

Проблемът би могъл да бъде решен само с две нови помещения и преустройство в гражданското деловодство.

5. Правораздавателна дейност.

Данните за движение на делата, изложени по-долу, представям на база Отчетния доклад за дейността на САС през 2013 г., намиращ се на сайта на съда, където може да бъде разгledан с подробности.

5.1. Движение на делата.

Наказателни дела.

През 2013г. в Наказателното отделение на Софийски апелативен съд са постъпили за разглеждане по реда на въззвиното производство 1310 дела, от които 421 са делата от общ характер, 7 са от административно-наказателен характер и 882 са частните наказателни производства, като в тази бройка са включени всички, независимо дали са разгледани в открито или в закрито заседание. В общия брой чнд се включват също чнд от досъдебното производство по мерки за неотклонение - 446 дела. Постъпилите чнд по чл.243 от НПК са 85бр. Останали несвършени от предходната отчетна година са 183 дела (146 вноход и 37 чнд). В края на 2013г. са останали несвършени 164 дела, от които 122 са от общ характер, 37 са частни дела и 1 е от административен характер. Извън посочените, са постъпили още 10 дела, по които председателят на отделението е изготвил отказ за образуване на въззвивно производство.

Сравнението с предходната година сочи на намаление на постъпленията със 162 дела. По-малкото постъпления са се отразили благоприятно на работата на отделението, тъй като в сравнение с миналата година са приключени по-голям брой НОХД - 49, и се е увеличил процентът на изгответи в тримесечен срок актове по въззвивните дела от общ характер и административно-наказателни дела - от 78% на 85%. Увеличеният обем приключени дела кореспондира на намаления брой неприключени дела в края на периода - с 19 дела по-малко от предходния отчетен период. Може да се направи извод, че намаляването на натовареността се е отразило благоприятно на срочността при изгответяне на делата. През годината е намалял относителния брой на производствата по чл.64 и чл.65 от НПК в сравнение с общия брой частни наказателни дела.

И през 2013г. Наказателно отделение продължи да работи с 8 въззвивни състава с 25 съдии. Тогавашният председател на САС с-я В.

Пенгезов не е бил разпределен в постоянен състав и участва в различни такива, когато замества отсъстващ колега, или в случаите, когато му е разпределено частно дело.

През отчетната година един съдия от НО на САС премина на друга работа - с-я Захарова, която беше избрана за съдия във ВКС. На нейно място в съда се върна с-я Цонева, която приключи мандата си като постоянен преподавател в НИП. Във ВКС бяха командирани съдиите Данова и Паунова. На тяхно място в САС постъпиха командирани от СОС и СГС с-я Грозданова и с-я Тодорова. Двама колеги отсъстваха продължително. Поради заболяване с-я Вапцаров е бил в отпуск в продължение на четири месеца и половина, а съдия Медарова, която тогава беше председател на ЦИК, е ползвала общо отпуск през повече от седем месеца. През тези периоди не са им разпределени дела.

В края на годината негативно влияние върху работата в отделението оказа обявяването на конкурси за ВКС и САС, в които участваха значителен брой от колегите. Кандидати трябваше да съвместяват служебните си задължения с подготовка за изпитите.

Системата за случайно разпределение на делата между съдиите в НО продължи да работи чрез две програми - една за явните и една за секретните дела, като с цел равномерна натовареност секретните дела, които са по-малко на брой, се отразяваха под формата на „корекция“ в програмата за явните дела. За отчитане на по-високата натовареност на съдиите, получили за разглеждане дела с фактическа и правна сложност продължи използването функцията „корекция“, чрез която някои дела се отчитат не като един брой дело, а като няколко. Тази функция е използвана през 2013г. по дела от общ характер, както следва:

- с-я Тодорова - корекция +1 за дело 35т. по чл.116 НК;
- с-я Георгиева - корекция +1 за дело 57т. по чл.255 НК;
- с-я Михова - корекция за делото на Валентин Димитров „топлото“ 384т. и освобождаване от разпределение на ОХД след 13.09.2013г. заради делото на Христо Ковачки 550т.;
- с-я Каракашева - корекция +1 за дело 86т. по чл.257 НК;

- с-я Михайлов - корекция +1 за дело 56т. по чл.219 НК;
- с-я Рушанова - корекция +1 за дело 35т. и 9 подсъдими по чл.212 НК;
- с-я Трифонов - корекция +1 за дело 36т. по чл.219 НК;
- с-я Колева - корекция +1 за дело 48т. по чл.282 НК и корекция +1 за дело 96т. по чл.283 НК;
- с-я Грозева - корекция +1 за разпределено тежко дело в края на 2012г. и корекция +1 за дело 109т. по чл.143 НК;
- с-я Дацов - корекция +1 за дело 86т. по чл.304 НК.

За изравняване на натовареността по частните дела, функция „корекция“ е използвана само за дела по чл.243 от НПК, които са разгледани по същество, при с-я Георгиева за дело с 222т., при с-я Панева за дело със 143т., при с-я Рушанова за дело 82т. и при с-я Захарова за дело със 148т.

През изминалата 2013г. се запази тенденцията за относително голям брой на частните производства, образувани по жалби и протести срещу мерки за неотклонение „задържане под стража“. При 561 производства по мерките за неотклонение през 2012г., през 2013г. са общо 446 /205 по чл.64 от НПК и 241 по чл.65 от НПК/. Тези дела съставляват малко над половината от общия брой частни производства. В тях се включват и произнасянията по мерките за неотклонение на лицата, срещу които има производства по Закона за екстрадиция и европейската заповед за арест (ЗЕЕЗА). Разглеждането им е свързано с полагането на значителни усилия от страна на съдиите от наказателното отделение, включително чрез провеждане на заседания от резервните състави. Увеличи се броят на делата, свързани с оказване на международно-правна помощ между страните-членки на ЕС. Освен производствата по Закона за екстрадициите и европейската заповед за арест (ЗЕЕЗА), през годината постъпиха искания за провеждане на разпити чрез видеоконференции, както и производства по Закона за признаване, изпълнение и изпращане на решения за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции.

Постъпилите дела за 2013г. се разпределят по съдилища, както следва:

- ВНОХД /вкл. ВАХД/: 428, от които от Благоевград - 38; от Видин - 25; от Враца - 28; от Кюстендил - 23; от София - град - 242; от София - окръг - 27; от Монтана - 17; от Перник - 27. Едно дело е от Военния съд. От общия брой дела от общ характер, по протест са постъпили 142 дела, а по жалба са били образувани 286 дела. /В общия брой на делата, образувани по протест, са включени и такива, по които е имало и жалба./
- ВЧНД: 882, от които от Благоевград - 70; от Видин - 14; от Враца - 30; от Кюстендил - 37; от София - град - 624; от София - окръг - 70; от Монтана - 9; от Перник - 19; 2 дела са за разпит чрез видеоконференция;

Анализът на постъпилите през отчетната година дела от общ характер по видове текстове от НК сочи следното :

- престъпления по чл.199 от НК - 76 дела;
- престъпления по чл.343 от НК - 58 дела;
- престъпления по чл.115 - 119 от НК - 50 дела;
- престъпления по чл.354 а от НК - 32 дела;
- престъпления по чл.282 - 283 от НК - 13 дела;
- престъпления по чл.301 - 305 от НК - 15 дела;
- престъпления по чл. 242 от НК - 16 дела;
- престъпления по чл. 255-257 от НК - 23 дела;
- престъпления по чл. 243 - 249 от НК - 29 дела;
- престъпления по чл. 123-124 от НК - 16 дела;
- престъпления по чл. 201-205 от НК - 7 дела;
- престъпления по чл. 321 от НК - 6 дела; Останалите са по други текстове от НК.

Така изнесените данни сочат, че и през 2013 г., както през 2012г., най-голям дял в постъпилите за разглеждане дела в Софийския апелативен съд се пада на общоопасните престъпления - транспортни и притежание на наркотични вещества. В низходяща градация след тях се нареждат престъпленията против собствеността, престъпленията срещу личността, срещу стопанството, престъпленията против дейността на държавни органи и против реда и общественото спокойствие. Анализът на данните сочи, че съотношението между видовете дела е същото, както през предходния период. Очаквано е намалял броят на делата срещу

организирани престъпни групи по чл.321 от НК, от 17 на 6, които са подсъдни на специализираните съдилища.

Намалели са делата по ЗЕЕЗА - решени са 20 дела. Техният брой е намален в сравнение с предходния отчетен период с двадесет и три дела.

Исканията за признаване и изпълнение на финансови санкции са увеличени - разгледани са общо 11 дела. За разлика от предходната година са постъпили и искания по Закона за мерките срещу изпирания на пари -разгледани са 4 дела.

От делата за разглеждане от общ и административен характер, общо 574 /565 вноход и 9 ах/, са решени 451, като в тази цифра се включват освен решените по същество дела и 9 бр., съдебното производство по които е било прекратено.

Най-голям брой дела са били отложени поради неявяване на страна, включително на защитник - 136 отлагания. По причини, свързани със защитата - необходимост от служебен защитник, молба за запознаване с делото и за упълномощаване на нов адвокат, са отложени 19 дела. На второ място /78 отлагания/ са причините, свързани с веществите лица - неявяване на такива, неизгответи в срок заключения или необходимост от изслушване на експерти. Следва преценката за необходимост от събиране на допълнителни писмени и гласни доказателства - 69. Деветнадесет пъти дела са отлагани поради неизпълнение на съдебна поръчка, но в тези случаи е най-дълъг периодът между две съдебни заседания, освен това става въпрос за многократно отлагане на едни и същи дела. По вина на съда - отсъствие на член на състава или необходимост от замяната му, дела са отлагани 6 пъти. Девет дела са отложени поради невъзможност да се проведе съдебно заседание заради сигнал за поставено взривно устройство. За добрата предварителна подготовка на делата говори фактът, че само по едно дело е отменен хода по същество.

5.2. Брой свършени дела за годината, срочност.

През отчетната 2013г. са свършени 1329 дела, което е със 143 дела по-малко, отколкото през предходната година, но това се дължи изцяло на обстоятелството, че постъпленията са със 162 по-малко. От приключените 443 /с 41 повече от 2012г./ са дела от общ характер, 8 са от административен характер, 878 частни наказателни дела. От общия характер дела 375 са били свършени в тримесечен срок, което съставлява 85%. Показателят е подобрен със 7 пункта в сравнение с 2012г. Тенденцията е позитивна. В тримесечен срок са приключени 99% от наказателните частни дела, 75% от делата от административен характер, 100 % от производствата по чл.243 от НПК. Намалението с един пункт при делата от частен характер се дължи на необходимостта от събиране на доказателства чрез съдебни поръчки по делата с международно-правен характер. Забавянето при делата от административен характер, които през 2012г. са решени 100% в тримесечен срок, се дължи на обстоятелството, че по реда на гл.XXVIII са разгледани обвинения за престъпления, които представляват фактическа и правна сложност като тези по чл.248а и чл.360 от НК. Статистическите данни показват, че разглеждането на наказателните дела е извършвано при спазване на критериите за бързина и срочност, без това да се отразява на качеството на правораздавателната дейност. През 2013г. продължи практиката да се изготвят ежемесечни справки за ненасрочени или забавени дела.

5.3. Решени дела по същество. Анализ по видове.

Отчетна година	Решени дела				
	общо	вноход и внахд	чнд		
			възживни	Чл.243	Чл.64-65
2011г.	1516	555	298	72	591
2012г.	1408	410	355	82	561
2013г.	1329	451	374	85	446

От свършените 451 дела от общ и административен характер, 442 са приключили с решение по същество, което представлява 98% от приключените дела. Според резултата решените въззвини наказателни дела от общ характер се разпределят както следва: по 222 от тях са били постановени решения за потвърждаване на първоинстанционната присъда - при намалено постъпление увеличението с 16 дела сочи на повищено качество на работата на съдиите от окръжните съдилища в района; по 38 дела присъдата е била отменена и постановена нова присъда; по 44 дела присъдата е била отменена изцяло или частично и делото върнато за ново разглеждане и по 138 дела присъдата е била изменена, като по 57 дела наказанието е било намалено; по 7 дела наказанието е било увеличено; по 64 дела присъдата е била изменена в наказателната част и по 10 дела е била изменена в гражданска част.

От свършените 905 наказателни частни производства, по същество са били решени 869, което представлява приблизително 96% от приключените частни производства, а 9 са останали без разглеждане.

Прави впечатление, че решените дела са повече в сравнение с тези от предходната година, с изключение на разгледаните на дежурство мерки за неотклонение при непроменен брой на съдебните състави. Натовареността на база решени дела за съдиите от наказателното отделение на Софийски апелативен съд е 4.98 /за 2012г. е била 4.69/ дела месечно при щат от 25 съдии.

Решените дела от общ характер, проверени по реда на въззвината проверка, по съдилища се разпределят както следва:

- от ОС Благоевград - общо 40; от които по 23 присъдата е потвърдена; по 11 присъдата е била изменена, по 6 е била отменена;
- от ОС Видин - общо 25; от които по 10 присъдата е потвърдена; по 3 присъдата е била изменена, по 3 е отменена с постановяване на нова присъда и по 9 е била отменена с връщане на делото за ново разглеждане;

- от ОС Враца - общо 31; от които по 19 присъдата е потвърдена; по 8 присъдата е била изменена, по 2 е била отменена с постановяване на нова присъда и по 2 е отменена с връщане за ново разглеждане;
- от ОС Кюстендил общо 19; от които по 8 присъдата е потвърдена; по 9 присъдата е била изменена и по 2 е била отменена с връщане за ново разглеждане;
- от Софийски градски съд - общо 258; от които по 129 присъдата е потвърдена; по 78 присъдата е била изменена; по 42 е била отменена и 9 дела са били прекратени;
- от Софийски окръжен съд - общо 29; от които по 16 присъдата е потвърдена; по 11 присъдата е била изменена и по 2 е била отменена с връщане за ново разглеждане;
- от ОС Монтана - общо 21; от които по 7 присъдата е потвърдена; по 5 присъдата е била изменена и по 8 е била отменена (от които 5 с постановена нова присъда и 3 с връщане на делото за ново разглеждане);
- от ОС Перник - общо 28; от които по 10 присъдата е потвърдена; по 12 присъдата е била изменена, по 6 е била отменена.

5.4. Брой върнати дела, причини.

През отчетната 2013г. съдиите от НО на Софийски апелативен съд са постановили 44 решения, с които присъдите са били отменени изцяло или частично и делата - върнати за ново разглеждане. Тези дела съставляват 9.75% от всички решени дела от общ характер. В сравнение с предходната година, когато върнатите дела са 8.5%, този процент бележи незначително увеличение.

Горното обосновава извода, че е налице тенденция към устойчивост на броя върнати дела. Основни причини за връщане на делата за ново разглеждане са несъответствието на обвинителния акт с изискванията на чл.246 от НПК и допускането на отстраними съществени нарушения на процесуални правила, най-вече на правото на защита.

5.5. Брой обжалвани и протестираны въззвивни производства, резултати от касационна проверка, изводи.

През отчетния период съдиите от наказателното отделение на Софийския апелативен съд са постановили общо 246 решения и нови присъди, проверени по касационен ред, което представлява 54,55% от броя на решените дела от общ характер. Решенията по касационни дела, върнати в САС през 2013г. са 246. През отчетната година е било постановено само едно определение по частно производство, подлежащо на инстанционен контрол и то е потвърдено от ВКС.

С решения на Върховния касационен съд 185 от съдебните актове са потвърдени (75.2%); 34 са отменени (13.8%), 25 съдебни акта са били изменени в наказателната част (10,2%) и 2 в гражданската част.

Резултатите от обжалваните съдебни актове по съдии са показани на следната таблица :

№ по	Съдия	РЕШЕНИЯ								
		ИНДЕКСИ								
		ОБЩО	1	2а	2б	2в	2г	За	Зб	
	ОБЩО	246	185	34				25	2	
1	СНЕЖАНА ДУШКОВА	13	10	2				1		
2	ИВО ВАПЦАРОВ	10	7	3						
3	АНТОАНЕТА ДАНОВА	17	14					3		
4	МИЛЕНА ПАНЕВА	8	7					1		
5	МАЯ ЦОНЕВА	1		1						
6	МАРИЯ МИТЕВА	10	8	1				1		
7	ГАЛИНА ЗАХАРОВА	9	9							
8	БИСЕР ТРОЯНОВ	1	1							
9	АЛЕКСЕЙ ТРИФОНОВ	12	10	2						
10	КАМЕН ИВАНОВ	2	2							
11	НИКОЛАЙ	12	5	3				4		

	ДЖУРКОВСКИ							
12	ВАЛЯ РУШАНОВА	13	9	2			2	
13	КРАСИМИРА МЕДАРОВА	7	5	1			1	
14	ХРИСТИНА МИХОВА	12	10	1			1	
15	СПАС ИВАНЧЕВ	15	11	2			1	1
16	НЕВЕНА ГРОЗЕВА	4	3	1				
17	ЛАДА ПАУНОВА	9	8				1	
18	НАДЕЖДА ТРИФОНОВА	9	4	2			3	
19	ПЕТЯ ШИШКОВА	9	8	1				
20	ВЕРА ЦВЕТКОВА	9	7	2				
21	ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА	12	8	2			2	
22	СТЕФАН ИЛИЕВ	10	4	5			1	
23	ПЛАМЕН ДАЦОВ	11	9	1			1	
24	ПЕТЬР МИХАЙЛОВ	6	4	1			1	
25	КАЛИНКА ГЕОРГИЕВА	11	9	1			1	
26	ВЕСЕЛИН ПЕНГЕЗОВ	1	1					
27	ЕМИЛИЯ КОЛЕВА	7	7					
28	ИВАН СТОЙЧЕВ	7	5	1				1

Сравнението с предходните години намира изражение в следната таблица:

Година	Общ брой решения	Общ брой обжалвани решения	Брой потвърдени решения	Брой отменени решения	Брой изменени решения
2011г.	555	200	157	13	30
2012г.	410	255	206	23	26
2013г.	451	247	185	35	27

Следва да бъде уточнено, че върнатите през отчетния период дела от ВКС касаят актове на САС и от предходни периоди.

По отношение на качеството на работата на съдиите, което е безспорно много високо, изводи въз основа на предложената статистика не биха могли да се направят. Тя се води по методика, която не допуска реално отразяване на резултатите. В почти всички случаи, извън посочения в т.1 на таблицата, въззвините решения и присъди не са отменени или изменени изцяло, а частично. При връщане за ново разглеждане често предметът на делото е значително стеснен в сравнение с първоначалния. Методиката не предлага опция за отразяване на частична отмяна или изменение, каквото предвижда НПК, без да държи сметка за това, че в едно наказателно производство могат да бъдат повдигнати обвинения за няколко отделни престъпления и с касационното решение постановеният акт да бъде оставен в сила за повечето от тях и отменен само за някое. Методиката на индексиране не се интересува и от това дали касационната инстанция не се е съгласила изцяло с въззвината по основните въпроси, дали е извършено престъпление, кой е авторът му и дали е действал виновно, тъй като е възможно да е имала възражения само по наказанието и режима на изпълнение. Всички тези проблеми, свързани с методиката на индексиране на делата, са отчетени от ВСС, който понастоящем е подготвил проект за нова такава и го е предоставил за обсъждане от съдилищата.

5.6. Дела с обществен интерес.

През 2013г. ВСС промени обхвата на наблюдаваните дела с обществен интерес, като уведоми съдилищата, че следва да бъдат изпращани справки единствено за делата, наблюдавани от ЕК.

През 2013г. в САС са разглеждани 11 дела от този списък. От тях новообразувани са 4.

В САС е създадена организация за движението на делата, като се изготвят ежемесечни справки от съдебния статистик, които справки се изпращат и във ВСС. Допълнително се изготвят справки и за делата с медиен интерес, независимо, че не се изпращат във ВСС.

От наблюдаваните 11 дела през 2013г. четири са приключени в рамките на същата година, останалите са отлагани поради неявяване на страни или поради необходимост от провеждане на въззвивно съдебно следствие. Интервалите между заседанията по делата, които са отлагани са около месец, т.е. създадена е организация за приключването им в разумен срок, като същевременно се осигурява пълното изясняване на фактическата обстановка и спазването на процесуалните права на страните.

От така изложените статистически данни може да бъде направен извод, че делата с обществен интерес са разглеждани в напълно разумни процесуални срокове, като следва да се изтъкне и обстоятелството, че в по-голямата си част се отличават с фактическа и правна сложност.

Другият извод, който следва е, че и през 2013 г. съдиите от наказателното отделение са работили при голямо натоварване. С цел повишаване качеството на правораздаването по наказателни дела през изтеклата година продължи установената практика за провеждане на съвещания на всички съдии от НО при САС по въпроси, пораждащи противоречива съдебна практика, с оглед уеднаквяването ѝ. НО на САС е изготвило становище по тълкувателни дела на ВКС във връзка с чл.172б от НК, чл.53 от НК, чл.72 от НПК, чл.457 от НПК, чл.189 от НПК, §9 ал.2 от ПЗРЗИДНПК и чл.43а от НК. Съдиите от НО и през изтеклата година участваха в различни форми на обучение - семинари, конференции, кръгли маси. Наред с това те се изявяваха като преподаватели и лектори, както към НИП, така и по покана на представители от различни проекти, свързани с повишаване качеството на наказателното правораздаване.

През изтеклата 2013 г. от председателя на съда не са давани разрешения за използване на СРС.

Граждански и търговски дела.

В Софийски апелативен съд и към 2013 г., са обособени гражданско и търговско отделения, в които по електронен път на принципа на случаен подбор се разпределят за разглеждане гражданските и търговските дела.

През 2013 г. Гражданското отделение на САС се състои от шест състава: /1 с-в, 2 с-в, 4 с-в, 7 с-в, 8 с-в и 10 с-в/.

Търговското отделение се състои от четири състава: 3 с-в, 5 с-в, 6 с-в и 9 с-в, а от 01.07.2013 г. е образуван нов 11 с-в.

В САС в гражданско и търговско отделение са разпределени трима съдебни помощници.

Образуването на делата е общо за гражданското и търговското отделение и е с единна номерация. Ето защо и статистиката за разпределението, движението и решаването на делата, е обща за двете отделения за отчетния период.

Създадена е много добра организация на работата по образуването и разпределянето на делата, което се извършва по електронен път на принципа на случаен подбор. Начинът за разпределение е уреден с Вътрешни правила за случайното разпределение на делата в САС, създадени въз основа на чл.9 от ЗСВ. Проведено бе широко обсъждане на общи събрания на съдиите в САС при изработването им и приемането им. Зам. председателите председателстват състави и координират дейността на ръководените от тях отделения с цел обобщаване и уеднаквяване на съдебната практика. Организират изготвянето на становища по предложение на председателя на ВКС за тълкувателни решения. Зам. председателите са участвали в комисии по ежегодното атестиране на служителите в САС, както и в комисии за провеждане на конкурси за заемане на незаети свободни щатни бройки за съдебни помощници, деловодители и съдебни секретари.

През 2013 г. в САС са постъпили общо 4 915 възвивни граждански и търговски дела, вкл. частни гр. дела II инстанция и жалби за бавност (спрямо 4 798 за 2012 г., 4 626 броя за 2011 г., 3 884 за 2010 г., 3 457 за 2009 г., 3 152 за 2008 г., 3 948 дела за 2007 г., 2 652 за 2006 г. и 2 804 за 2005 г.). Изводът е, че увеличението на постъпилите дела е с 117 броя спрямо предходната година.

Отчита се тенденция в увеличение на броя на постъпилите дела с всяка изминалата година.

Общо свършените в гражданско и търговско отделение дела са 4897 бр. (спрямо 4 577 бр. за 2012 г., 4 444 бр. за 2011 г., 3 800 бр. за 2010 г., 3 904 бр. за 2009 г., 3 569 бр. за 2008 г., 3 000 бр. за 2007 г., 2 740 бр. за 2006 г. и 2 927 бр. за 2005 г.). Заключението е, че в гражданско и търговско отделение са свършени 320 броя дела в

повече от предходната година, като бройката на свършените дела непрекъснато се увеличава през всяка следваща година.

Към 01.01.2013 г. броя на висящите дела е възлизал на 1560, а към 31.12.2013 г. - 1 578 дела.

От постъпилите 4915 дела през 2013 г., 1376 са въззвивни граждansки, 1050 са въззвивни търговски, 2 450 са дела по частни жалби без жалби за бавност и 39 са жалби за бавност.

Най-чувствително е увеличението на постъплението при въззвивните търговски производства - със 113 броя в сравнение с предходната година.

При частните производства увеличението е с 12 броя в сравнение с предходната година.

При гражданските спорове е налице намаление с 10 дела в сравнение с предходната година.

От решените 4897 дела за 2013 г., 1539 са въззвивни граждansки производства, 914 са въззвивни търговски производства, 2 405 са по частни жалби, 39 са разгледаните молби за определяне на срок по чл. 255 от ГПК – т. нар. жалби за бавност.

Средната натовареност на съдиите в гражданско и търговско отделение по щат на база дела за разглеждане през 2013 г. е 16,35 дела месечно, в сравнение с 2012 г., когато е 17,05 броя дела месечно, а през 2011 г. е била 17,86 броя дела месечно.

Средната натовареността на съдиите по щат в гражданско и търговско отделение на база свършени дела през 2013 г. е 12,37 броя дела месечно, в сравнение през 2012 г., когато е била 12,71 броя дела месечно, а през 2011 г. е 13,73 броя дела месечно, в сравнение с 11,73 свършени дела месечно за 2010 г.

Средната натовареност на съдия от гражданското и търговското отделение на база приключили дела годишно е 148 броя, по който показател се отчита намаление в сравнение с предходната година, което се дължи на разкритите и заети нови съдийски щатни бройки. За сравнение през 2012 г. средната натовареност на съдия от гражданско и търговско отделение е била 152,56 броя.

От приключените въззвивни граждansки дела, общо 1539 бр., в тримесечен срок са свършени общо 1375 броя, което прави 89 % за 2013 г. За сравнение следва да се посочи, че от приключилите през 2012 г. въззвивни граждansки дела - общо 1242 броя - 774 броя са свършени в тримесечен срок, което прави 62 % за 2012 г., в сравнение с 2011 г., когато от общо 1 303 броя дела, 682 са свършени в тримесечен срок, което прави 52 % за 2011 г., в сравнение с 30 % през 2010 г. Забелязва се чувствително увеличаване броя на делата, които приключват в тримесечен срок, която тенденция е възходяща за всяка следваща година.

От приключените търговски дела общо 914 броя за 2013 г., 685 са свършени в срок до 3 месеца, което прави 75 %, в сравнение с 2012 г., когато приключилите търговски дела са били общо 881 броя, от които в срок до 3 месеца са свършени 723, което прави 82 % в сравнение с 2011 г., когато от общо 766 броя свършени дела, 385 са свършени в тримесечен срок, което прави 50 % за 2011 г., в сравнение с 18 % през предходната година.

За частните граждански дела процентът на приключените дела в тримесечен срок е 92 %. В сравнение с 2012 г. и 2011 г., когато броят на свършените дела по този показател е бил 100 %.

На базата на посочените данни могат да бъдат направени следните изводи:

През 2013 г. съдиите от гражданското и търговското отделение на САС са работили при натоварване, което е по-малко спрямо 2012 г. и 2011 г. Това се дължи на разкритите и заети нови щатни бройки за съдии. Увеличило се е постъплението както на въззвивни търговски дела, така и на частните производства. Чувствително се е подобрило положението по отношение брой на делата на един съдия в търговско отделение, където през второто полугодие работи още един новосъздаден състав от трима съдии.

През изминалата 2013 г. са постъпили общо 4 915 граждански, търговски и частни производства спрямо 4 798 за 2012 г., 4 626 броя за 2011 г., 3884 през 2010 г. и 3 475 през предходната 2009 г. Най-много, в сравнение с предходната година, се е увеличило постъплението на въззвивните търговски производства - със 113 броя, следва постъплението по частни производства - увеличение с 12 броя., в сравнение с предходната година.

Регистрираният процент на оставени в сила въззвивни решения, в това число и тези, спрямо които не е допуснато касационно обжалване е 86,9 %, а изцяло отменени са 9,6 %, докато 3,5 % са отчасти отменени. От върнатите от ВКС обжалвани актове по производства по частни дела-95 % от определенията са изцяло потвърдени. От 1311 върнати от ВКС през 2013 г. обжалвани съдебни решения по граждански и търговски дела, 1139 са потвърдени или недопуснати до касационно обжалване, а от върнати от ВКС общо 240 броя обжалвани определения по граждански и търговски дела, 230 акта са потвърдени или недопуснати до касационно обжалване.

Тези показатели са атестат за много високото качество на правораздаването в гражданското и търговското отделения на САС.

В огромното си мнозинство постановените съдебни актове са подробно, обосновано и разбираемо аргументирани.

Налице е съществено подобрение при спазване на сроковете за постановяване на съдебните актове.

През 2013 г. процентът на приключилите граждански, търговски дела и частни производства в 3-месечен срок е 88 %.

През 2012 г. процентът на приключилите граждански, търговски дела и частни производства в 3-месечен срок е 86 %.

През 2011 г. процентът на приключилите граждански, търговски дела и частни производства в 3-месечен срок е 77 %, докато за 2010 г. процентът на приключилите дела в 3-месечен срок е 65%, спрямо 50 % за 2009 г. и 44% за 2008 г.

Тези показатели са особено красноречиви за непрѣкъснато подобряващата се работа на съдиите в двете отделения, като се вземе предвид последователната тенденция към покачване на броя постъпили дела и приключилите производства. Разбира се, за приключването на делата в по-кратки срокове допринася и процесуалните правила възприети с новия ГПК, който значително дисциплинира съда и страните в процеса на събиране на доказателства.

Единици са съдиите, които системно изготвят заключителните актове по делата си извън разумните срокове, за което ръководството на САС им е обръщало внимание.

Съдиите от гражданското и търговското отделение активно участват като лектори в семинари и дискусии, както и в различните форми на обучение, организирани от Националния институт за правосъдие. Заместник-председателите организират изготвянето на становища по предложения на Председателя на ВКС на РБ за тълкувателни решения. Проведени са дискусии по тях, като материалите са изпратени на ВКС.

Едновременно с работата по разглеждане и решаване на спорове, съдиите от двете отделения участват и в атестационни комисии по чл. 204 от Закона за съдебната власт, което отнема много време и усилия, а и откъсва участниците от приската им съдийска работа за определен период от време.

Съдии от двете отделения участваха и в комисии при провеждане на конкурси за повишаване в длъжност и преместване в органи на съдебната власт, както и в такива за избор на магистрати от външни конкурси, което води до допълнително натоварване.

С оглед увеличаващият се брой на постъпления на гражданска и търговска дела в САС през всяка следваща година, тежестта на казусите и голямата натовареност на съдиите в сравнение с останалите съдилища в страната по брой разглеждани дела, наложително е ново увеличаване както на съдийския щат, така и на броя на съдебните помощници в двете отделения. Друг проблем, който следва да намери своето разрешение, е и обезпечеността с работни места както на съдиите, така и на съдебните помощници, а и

на администрацията. Този проблем не може да бъде разрешен без помощта и на други органи и институции в съдебната, а и извън съдебната система.

През 2013 г. съдиите от гражданското и търговското отделение на САС са работили при натоварване, което е съществено по-голямо спрямо 2009-2011 г. и почти същото като през 2012 г. Последното се дължи на увеличаване на броя съдебни състави в отделенията, което несъмнено допринася за този резултат. Важно е да се има предвид и обстоятелството, че след влизане в сила на сега действащия ГПК производствата приключват значително по-бързо. В САС вече почти няма неприключили производства по отменения ГПК, във връзка с тълкуването по който пред въззвината инстанция практически се събираха всякакви доказателства, не само нови, и това неизменно водеше до много по-бавно приключване на съдебните производства по въззвините жалби. От друга страна, следва да се отбележи, че сложността на делата нараства. Този факт се дължи вследствие на влошаване икономическите условия и климат в страната и света. Задълженията между търговските дружества и гражданите нарастват, което определено води и до усложняване на правната рамка, в която основани на тези задължения казуси се решават. Наблюдава се трайна тенденция към комплициране на производствата по несъстоятелност и съпътстващите ги производства по исковете по чл. 647 и чл. 694 от ТЗ.

По отношение на начина, по който статистически се отразяват резултатите от проверката на актовете на съставите от САС от касационната инстанция, би следвало да се приеме нова методика. Това е така, защото задължителните статистически форми не отразяват обективно резултатите от касационната проверка и въз основа на тях не биха могли да се формират заключения и изводи за качеството на работа на всеки един съдия. Настоящата методика е очевидно непригодна, защото не показва реалното отразяване на резултатите. Посочените в методиката индекси касаят произнасяне на касационната инстанция по отношение актовете на въззвината, но предимно по същество. При условията на сега действащия ГПК обаче фактически ВКС в огромната част от дейността си не допуска касационно обжалване, което не означава, че атакуваният акт е правilen. Необходимо е създаване на нови индекси, отразяващи постановките в процесуалния закон след приключване на касационното производство. Освен това и доколкото дейността по индексирането на решенията и определенията е оценъчна, необходимо е да се помисли редно ли е тя да се извърши от съдия от проверявания съд - обикновено от заместник председателя. Може би индексът следва да се поставя преди връщане на делото в САС от състава на ВКС, извършил проверката.

Софтуерната система за електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор следва да се подобри. Този извод се налага от фактите, че постъплението на всеки един от съдиите не е равномерно. Едни получават повече дела от други. Очевидно до този резултат се стига вследствие именно на принципа на „случайния подбор“, който е несъвместим с принципа на изравненото постъпление. Примерно - ако има трима съдии и има три постъпили за разпределение дела, първото и второто може да се паднат на двама различни съдии, а третото, не на третия, а пак на някой от първите двама, защото това е логиката и алгоритъма на електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор. В случай, че системата е такава, че третото дело задължително следва да се разпредели на третия съдия, това означава елиминиране на „случайния подбор“. Така, обаче, се стига до натрупване на един съдия на дела по-вече отколкото на друг. Вярно, че в един момент системата изравнява постъплението, но това става без намесата на разпределящия и изравняването може да се окаже в неподходящ момент - примерно преди излизане в годишен отпуск, нáкрая на годината и др. Ето защо се налага корекция на системата за разпределение в смисъл на изравняване бройките постъпили дела на всеки от съдиите през определени по-кратки периоди, месечно или на тримесечие, за да не се достига до големи разлики в края на отчетния период, а тези разлики да бъдат компенсирани по-рано. В този смисъл препоръката е към ВСС и Министъра на правосъдието да създадат предпоставки и условия за усъвършенстване на система за електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор чрез съответните корекции, както е в наказателното отделение - нещо, което е изцяло от тяхна компетентност.

6. Обобщен анализ на работата на окръжните съдилища и Софийски градски съд от съдебния район на САС.

Подробно дейността на всеки един от окръжните съдилища от района на Софийски апелативен съд е обсъдена в съответните годишни доклади на председателите на окръжните съдилища, своевременно изпращани в САС. Към тях са приложени и статистически годишни отчети (изпратени и на ВСС), в които се съдържа пълна информация за тяхната дейност. В настоящата концепция са посочени най-важните показатели за дейността на окръжните съдилища, даващи възможност за сравнителен анализ и оценка на правораздавателната дейност.

В съдебния район на САС функционират осем окръжни съдилища - Благоевградски ОС, Видински ОС, Врачански ОС, Кюстендилски ОС, Монтански ОС, Пернишки ОС, Софийски ОС и Софийски градски съд (СГС). Особено място сред тях заема СГС, в

който се разглеждат значителна част от първоинстанционните и от възвивните наказателни и граждански дела от съдебния район.

Административните ръководители на окръжните съдилища в съдебния район на САС, както и техните заместници, са магистрати от кариерата с богат правораздавателен опит. Анализът на представените доклади сочи, че ръководствата на съдилищата съвестно изпълняват задълженията си за осигуряване на независимо, безпристрастно и ефективно правосъдие.

Чести са контактите между ръководството на САС с тези на окръжните съдилища, целящи подобряване на организацията на работата и движението на делата.

6.1. Кадрова обезпеченост.

Благоевградски окръжен съд през 2013 г. е имал щатно разписание, включващо 27 съдии (от които 24 старши и 3 младши съдии) и 47 съдебни служители, общо 74 щатни бройки.

Съотношението между съдии и служители е 1:1,74.

Видински окръжен съд през отчетния период е имал щатно разписание, включващо 12 съдии и 31 съдебни служители, общо 43 щатни бройки.

Съотношението между съдии и съдебни служители в този съд е много добро - 1:2,6.

Врачански окръжен съд през 2013 г. е имал щатно разписание, включващо 21 съдии и 44 служители - общо 65 щатни бройки.

Съотношението между съдии и служители е 1:2.

Кюстендилски окръжен съд през 2013 г. е имал щатно разписание, включващо 15 съдии (от които 2 бройки за младши съдии) и 32 съдебни служители - общо 47 щатни бройки.

Съотношението между съдии и служители е 1:2,13.

Монтански окръжен съд през 2013 г. е имал щатно разписание от 15 съдии (от които един младши съдия) и 26 съдебни служители - общо 41 щатни бройки.

Съотношението между съдии и служители е 1:1,7.

Пернишки окръжен съд през 2013 г. е имал щатно разписание, включващо 17 съдии (от които трима младши съдии) и 34 съдебни служители - общо 51 щатни бройки.

Съотношението между съдии и служители е 1:2, което е много добро.

Софийски окръжен съд през 2013 г. е имал щатно разписanie от 25 съдии и 37 съдебни служители - общо 62 щатни бройки.

Съотношението между съдии и съдебни служители е 1:1,5.

Софийски градски съд през 2013 г. е имал щатно разписание от 148 съдии и 365 съдебни служители - общо 513 щатни бройки. Съотношението между съдии и съдебни служители е 1:2,5.

6.2. Движение на делата в СГС и окръжните съдилища от района на САС.

Работата на съдилища от района на Софийски апелативен съд се илюстрира най-пълно от отчетните таблици за всеки съд, приложени към отчетните им доклади.

От тях е видно следното:

През 2013 г. в **Благоевградски окръжен съд** са постъпили общо 2739 дела от всякакъв характер. През 2012 година техният брой е бил 2889 броя, а през 2011 година - 3285 броя, т.е. налице е намаление на постъпилите дела през отчетния период. При щат от 27 съдии средномесечното постъпление на съдия в БлОС е в размер на 10,44 броя дела. Останали несвършени от предходния период са 643 дела. Общият брой дела, разгледани в БлОС през 2013 година, са 3382 броя. Всичко свършени дела за годината са 2684 броя, като през предходната година са били 2982 броя, а през 2011 година - 3334 броя.

Действителната натовареност на съдия спрямо свършените дела средномесечно е 9,19 броя.

От всичко свършени дела, са приключени в тримесечен срок от образуването им 77% от гражданските дела и 80% от наказателните дела.

През 2013 година в ОС - Благоевград са дадени 96 броя разрешения за използване на специални разузнавателни средства (CPC) и са изгответи и получени 22 броя веществени доказателствени средства (ВДС).

За **Окръжен съд - Видин** общо постъпилите дела за календарната 2013 г. са 966 броя от всички видове при 1067 през 2012 г. и 1062 броя през 2011 г.

При щат от 12 съдии средномесечното постъпление на съдия във ВдОС спрямо свършените дела е в размер на 6,65 дела.

Общо за разглеждане и решаване в съда е имало 1106 дела при 1208 броя дела през 2012 г. и 1197 дела през 2011 г.

Действителната натовареност на съдия спрямо броя на свършените дела е 6,65 броя средномесечно.

По отношение на срочността, данните са, че за отчетния период в срок до три месеца са приключени 90% от гражданските дела и 90% от наказателните дела.

Данните показват, че натовареността на съдиите от ОС - Видин е под средната за страната.

През отчетния период в ОС - Видин са дадени общо 41 разрешения за използване на СРС и са изгответи 15 ВДС.

За **Окръжен съд - Враца** общо постъпилите дела за отчетната 2013 г. са 1671 броя при 1667 броя през 2012 г. и 1689 броя за 2011 г.

Общо за разглеждане през 2013 г. са били 1843 дела.

При щат от 21 съдии средномесечното постъпление на съдия във ВрОС през 2013 г. е било 7,31 дела при 6,61 дела през 2012 г. и 7,2 дела през 2011.

Действителната натовареност на съдия от ОС - Враца към броя на свършените дела е 7,03 дела средномесечно.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени 90% от гражданските дела и 95% от наказателните дела.

През отчетния период в ОС - Враца са дадени 55 разрешения за СРС и са изгответи 30 ВДС.

За **Окръжен съд - Кюстендил** през отчетната 2013 г. са постъпили общо 1570 дела от всички видове при 1504 дела за 2012 г. и 1626 дела за 2011 г., т.е. налице е увеличение на постъпленията.

Общо за разглеждане през 2013 г. са били 1890 броя дела.

При щат от 15 съдии средномесечното постъпление на съдия от КОС спрямо свършените дела е 8,51 дела при 8,21 дела за 2012 г. и 9 дела за 2011 г.

Действителната натовареност на съдиите от КОС към броя на свършените дела е 9,52 броя средномесечно.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в тримесечен срок са приключени 81% от гражданските дела и 82% от наказателните дела.

За отчетния период са дадени 91 разрешения за използване на СРС, като по тях са постъпили 6 броя ВДС.

За **Окръжен съд - Монтана** през отчетната 2013 г. са постъпили общо 926 дела от всички видове при 996 дела за 2012 г. и

1006 дела за 2011 г. Налице е намаление на постъпленията спрямо предходните години.

Общо делата за решаване през 2013 г. са били 1132 броя.

При щат от 15 съдии средномесечното постъпление на съдия от МОС спрямо свършените дела е 5,33 дела.

Действителната натовареност на съдиите от МОС към броя на свършените дела е 5,51 броя средномесечно при 5,7 дела за 2012 г. и 6,25 дела за 2011 г.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в тримесечен срок са приключени 89% от гражданските дела и 91% от наказателните дела.

През отчетния период в МОС са дадени 44 разрешения за използване на СРС. Изгответи са 3 броя ВДС.

За Окръжен съд - Перник през отчетната 2013 г. са постъпили общо 1432 дела от всички видове при 1569 дела за 2012 г. и 1643 дела за 2011 г.

Общийят брой на делата за разглеждане през 2013 г. е бил 1680 дела, а на свършените - 1363 дела.

При щат от 17 съдии средномесечното постъпление на съдия в ПОС е 8,24 дела.

Действителната натовареност на съдиите от ПОС към броя на свършените дела е 8,57 дела средномесечно.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в тримесечен срок са свършени 84% от гражданските дела и 89% от наказателните дела.

През отчетния период в ПОС са дадени 74 разрешения за използване на СРС. Постъпилите ВДС са 4 броя.

За Окръжен съд - София през отчетната 2013 г. са постъпили общо 1943 дела от всички видове при 1992 дела през 2012 г. и 2025 дела през 2011 г. При тези данни за делата може да се говори за намаление на постъпленията през отчетната година.

Общо делата за разглеждане са били 2325 броя, като от тях са свършени 1956 дела.

При щат от 25 съдии средномесечното постъпление на съдия от СОС спрямо свършените дела е 6,52 броя.

Действителната натовареност на съдиите от СОС към броя на свършените дела е 7,58 дела средномесечно.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени 70% от гражданските дела и 83% от наказателните дела.

През отчетния период са дадени 162 разрешения за използване на СРС. Броят на постъпилите ВДС е 25 броя.

В Софийски градски съд през отчетната 2013 г. са постъпили общо 33 216 дела от всички видове при 34 393 дела през 2012 г. и 31 984 дела през 2011 г., т.е. налице е намаление на постъпленията.

Общо делата за разглеждане през 2013 г. са били 48 675 дела, като от тях са свършени 32 329 дела.

При щат от 148 съдии средномесечното постъпление на съдия от СГС спрямо свършените дела е 18,20 дела.

Действителната натовареност на съдиите от СГС към броя на свършените дела е 28,33 дела.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени 59% от гражданските дела и 81% от наказателните дела. Съществуват резерви за подобряване на този показател.

За отчетния период са дадени общо 4304 разрешения по Закона за СРС, а постъпилите ВДС са 494 броя.

От изложените статистически данни за постъпленията, решените дела, срочността и натовареността не може да се изведе единен генерален извод по посочените показатели, валиден за всички окръжни съдилища. През отчетната година за по-голямата част от окръжните съдилища (с изключение на ОС - Враца и ОС - Кюстендил) се наблюдава намаление на постъпленията.

По отношение на срочността на разглеждане на делата в повечето окръжни съдилища, този показател е много добър. В тази насока съществуват резерви за подобряване на срочността в СГС и ОС - София.

Много добри са резултатите на окръжните съдилища, във връзка с движението и приключването на наказателни дела със значим обществен интерес. Подобрено е и взаимодействието между съдилищата и съответните прокуратури за намаляване на броя на случаите на прекратени в съдебна фаза и върнати за доразследване дела.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД.

III.1 Достижения.

От изложеното до тук и въз основа на направения анализ за дейността на САС и съдилищата в неговия съдебен район следва несъмнения извод, че достиженията в дейността на съда са безспорни и това се установява по категоричен начин и от съпътстващите го статистически данни. Не считам за необходимо да преповтарям положителните изводи, изложени в предишните абзаци на настоящата концепция, а по-скоро да представя на вашето внимание окончателните заключения, които се налагат, а именно: много високо качество на правораздавателната дейност на съдиите и съдебните състави от САС, за което свидетелства високият процент на потвърдени от ВКС съдебни актове, включително и по такива, постановени по граждански и търговски дела, по отношение на които не е допуснато касационно обжалване; изготвяне в срок на огромната част от постановените съдебни актове, като забавянето на някой от тях се дължи предимно на фактическата и правна сложност на разглежданите спорове, на обективни причини, като здравословни неразположения на някой от съдиите, участието им в дейности на различни комисии за атестиране, конкурси и др., изготвяне на становища по тълкувателни решение и т.н.; предвидимост при осъществяване на правораздавателната дейност; спазване на обективни критерии при произнасяне в съответствие със закона и задължителната съдебна практика; висок професионализъм. Всичко това несъмнено гарантира върховенството на закона, осигуряването на справедлив и ефективен процес, на достъпно и качествено правосъдие. Съвсем отговорно мога да заявя, че това са критериите, които са ръководили работата на съдиите в САС от неговото създаване и до сега.

Въведен е задължителен предварителен контрол относно редовността на постъпващите в САС дела от ръководителите на трите отделения, подпомагани от съдебните помощници, за ускоряване производството по делата.

Поддържа се постоянен контакт с НИП в осъществяване на обучителна и лекторска дейност.

По конкретно за достиженията в работата на съдиите от САС допринася и наличното техническото оборудване, по отношение на което ръководството на САС всяка година предприема съответните мерки за обновяването и поддържането му в рамките на предоставения бюджет. Обновяването на техниката гарантира нормалния работен процес и предпазва от риска от загуба на данни и непредвидени разходи за ремонт. В края на 2011 г. беше извършен технически оглед и оценка на наличната компютърна техника и периферни устройства. Беше извършена подмяна на компютърни конфигурации и периферни устройства, които бяха с изтекъл срок

на ползване и не отговаряха на съвременните технически и технологични изисквания.

Съдът разполага със сигурна система за водене на протоколи, като се съхранява цялата информация за съдебните заседания чрез водене на паралелен звуков запис. Всички зали в САС са оборудвани със звукозаписна техника. Буквалния запис на изложеното в съдебните заседания несъмнено и обективно повишава прозрачността, намалява възможностите за забавяне и предотвратява манипулации от страните. През 2014 г. се достави и техника за видеоконферентна връзка. Видеоконферентна техника се използва за извършване на процесуални действия по дела в предвидените в процесуалните закони случаи, като това осигурява бързина, сигурност и ефективност на съдебния процес. В съда са внедрени и се използват оптимален брой успешни програмни продукти като Автоматизирана система за управление на делата (АСУД). Програмният продукт е разработен по Проект за развитие на съдебната система ААМР на Висшия съдебен съвет. Внедрен е поетапно през 2010 г., като цялостна работа с програмата започна на 03.01.2011 г. Софийски апелативен съд е първият апелативен съд, който е внедрил този софтуер, поради което в процеса на работа през годината са извършвани промени, насочени към подобряване и улесняване на работата с продукта. САС работи с правно-нормативни програмни продукти: Сиела 5.1, АПИС 7; „Law Choise“ - програма за разпределение на дела на случаен принцип; Счетоводни програмни продукти: ПП "Личен състав-Аладин"; ПП "Заплати"; ПП "Хонорари"; Кonto Онлайн; Антивирусна защита на потребителски настолни и преносими компютри: Microsoft Forefront Endpoint Protection, ESET Endpoint Antivirus; Офис програмни продукти: MS Office XP Pro; MS Office 2003; Business Contact Manager 2010; MS Office Plus 2010; При условие, че рамките на утвърдения бюджет на САС го позволяват, се предвижда въвеждане на Windows 8, а също да се унифицира използването на сходни програмни продукти

САС разполага също с действаща интернет страница <http://sofiaac.court-bq.org/>, създадена с подкрепата на Инициатива за укрепване на съдебната система на ААМР. На интернет страницата работи автоматизирана система за управление на делата, в която са въведени всички неприключили до момента на внедряването ѝ дела. Съдебните актове могат да бъдат намерени във формата за търсене, като се въведе номера на търсеното дело, след това се избира годината на образуване и вида дело. Посредством формата за търсене се осъществяват справки за дела по описите на САС за 2011 г., както и за делата, чиито актове са постановени след 01.01.2011 г. Актовете по дела от описите за предишни години, които са постановени след 01.01.2009 г., се намират в секциите за съдебни актове на съответните отделения на съда (съдебни актове по граждански, по наказателни и по търговски дела, като актовете по дела с обществен интерес са изнесени в отделна секция).

Със заповед на председателя на САС са приети на вътрешните правила за организация на публикуването на съдебните актове, чиято цел е унифициране практиката на съдилищата, гарантиране прозрачност в работата на съда и повишаване на доверието на гражданите в съдебната система. Същите се актуализират своевременно съобразно промени в законодателството и решения на ВСС. Правилата са съобразени изцяло с решението на Висшия съдебен съвет относно практическото изпълнение на задължението на съдилищата по чл. 64 от Закона за съдебната власт, взето на 29.10.2009 г. на заседание на ВСС с протокол № 42. На публикуване на интернет - страницата на САС подлежат всички съдебни актове на правораздаване, постановени от САС, както и тези, които препятстват по-нататъшното развитие на делото, а именно: Решенията по гражданско и търговски дела се публикуват с мотивите след обявяването им в срочните книги; Присъдите се публикуват като първо се публикува диспозитива, а мотивите - след изгответянето им и предаването в деловодството; Не се публикуват съдебни актове, постановени по частни гражданско, търговски и наказателни производства, с изключение на тези, които слагат край или препятстват понататъшното развитие на производството; Съдебните актове, които засягат гражданински или здравният статус на лицата се публикуват без мотиви; Мерките за процесуална принуда по дела с особен обществен интерес, се публикуват след разпореждане на председателя на съда или зам. председателя на съда до съдебния администратор и/или служителят за връзки с обществеността, като дават указания относно съдържанието на публикувания съдебен акт.

При публикуване на съдебните актове, съгласно Закона за защита на личните данни, се обезличават имената, ЕГН-та и адресите на физическите лица, участници в процеса, както и на свидетелите и вешите лица. На интернет-страницата на съда се публикуват постановените от текущата година актове, като се съхраняват и тези от предходната година. Актовете от предишните години се свалят от интернет-страницата на съда на дискове от системните администратори и се предават за съхранение от компютърния оператор. Заместник-председатели и ръководители на гражданско, търговско и наказателно отделение всяко шестмесечие извършват проверки за редовното и своевременно публикуване на актовете, след което представят справка на председателя на съда. Председателят на съда информира Висшия съдебен съвет на полугодие за изпълнение на задълженията по чл. 64 от ЗСВ.

В съответствие със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и с оглед законосъобразното и целесъобразно разходване на бюджетните средства в рамките на утвърдения ни бюджет стриктно бива съблюдавана финансата и счетоводната дейност на САС. Спазвайки принципите на законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност, ръководството на САС точно спазва финансова дисциплина с оглед

икономично и ефикасно разходване на публичните средства. Това се потвърди и от извършената ни през месец октомври 2012 г. инцидентна проверка от Дирекция „Финансови одити“ при Сметна палата, при която не се констатираха никакви нарушения. Всички обявления, покани и цялата документация по провежданите обществени поръчки се публикува на официалната интернет на съда и в портала за обществени поръчки при Агенцията за обществени поръчки. Служителите от съдебната администрация са професионално подгответи в областта на обществените поръчки съдебният администратор е участвала в семинари във връзка с новите изменения на Закона за обществени поръчки.

III. 2 Проблеми.

Налице е сериозен проблем с работните места, свързан с липсата на достатъчно помещения в сградата на Съдебната палата. Съдиите от САС в огромната си част работят по трима в кабинет, което несъмнено не допринася за необходимата концентрация при осъществяване на правораздавателната дейност и по-конкретно по отношение творческия процес при изготвяне на съдебните актове. Тази обстановка влияе и на срочността при изписване на делата. Освен това хроничната недостатъчност на помещения затруднява освен вътрешното функциониране на съда, а също и страните по делата.

Друг проблем в САС, безспорно свързан с предишния, е най-ниското съотношение магистрати към съдебни служители от всички органи на съдебната власт – 1 : 1,09.

Проблем също представлява и съдебната статистика, която очевидно е несъвършена, както вече бе отбелязано на стр. 20 и 26 от настоящата концепция.

Най-основният проблем обаче се явява натовареността на съдиите. Непрекъснато увеличаващият се брой на постъпленията и усложняването на разглежданите казуси от фактическа и правна сложност водят да забавяне на правораздавателния процес и приключване на споровете в разумни срокове. Считам, че увеличаване бройките на съдиите и администрацията не води до ефективното му и трайно решаване. Да, това помага, на не преодолява проблема. От създаването на САС до сега съставът му се е увеличил значително през годините, но това не спомогнало в решаваща степен за облекчаване натовареността в работата на САС. По скоро той би бил решен в голяма степен ако се постигне разтоварване на съда от част от делата. Би могло да се помисли за разширяване на медиацията като способ за решаване на споровете, както и прехвърляне на някой от тях на особени юрисдикции, каквито в миналото бяха комисиите по трудови спорове, или пък на арбитражи, формирани при съответно създадени браншови камари на

търговци с определен вид дейности, както е в много развити европейски държави. Но това би могло да бъде регулирано само по законодателен път, в който съдът няма участие. В крайна сметка, поширокото използване на медиацията и арбитража би постигнало по-голяма бързина на производството и разтоварване на съдилищата, а и самите страни биха били заинтересовани от постигането на своевременен краен резултат, който съдът навинаги може да им осигури.

Има и още проблеми, които, ако бъдат преодолени, биха ускорили работата на съда, като например малкият брой съдебни помощници. Ако в САС имаше по-вече такива по щат (това е свързано с осигуряване и на работни места, както и бюджет), несъмнено същите щяха да подпомагат съдебните състави в правораздаването посредством осигуряване на техническа помощ като търсене на съдебна практика, проверка на документацията по делата и др., което би допринесло за спазване на законовите срокове за приключване на производства с краен съдебен акт. Проблем още представлява и командироването на съдии във ВКС. От една страна, това е част от кариерното развитие на всеки един съдия, но от друга – затруднява като цяло работата на системата. Това е така, защото, ако един съдия от САС е командирован във ВКС, на негово място се командирова съдия от окръжните съдилища, а те пък командироват съдии от районните съдилища. Последните няма от къде да командират съдии и техния щат се оголва. Ако се ускори и усъвършенства системата за конкурси това би се избегнало в значителна степен и командироването би се осъществявало само по изключение.

Друг проблем, но не само на САС, а на всички съдилища у нас, е липсата на електронно правосъдие. Това е една от препоръките и на мониторинговия доклад на ЕК. Същият проблем на този етап обаче е трудно решим предвид липсата на единна информационна система в България, както и степента на използване на интернет, както и особеностите на родното процесуално право.

Липсата на достатъчно бюджетни средства за САС пък се е превърнала в проблем по отношение дейността на председателя му по чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗСВ по отношение извършването на проверки на организацията на дейността на съдиите от окръжните съдилища от своя съдебен район. За да се осъществи такава дейност са необходими средства за командироване, каквито практически няма.

Естествено има и други проблеми, които не могат да бъдат обхванати от настоящото изложение, но които стоят и следва да бъдат решавани поетапно съобразно реалните възможности за това.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

С концепцията, която ви представям, бих жела да очертая приоритетните цели в управлението на САС, както и да посоча съответните механизми за постигането им. Същността на изложението ми е подобряване работните процеси в съда, постигане на максимална прозрачност на дейността на САС, още по-високо качество на правораздаването, висока степен на професионализъм на работещите в тази съдебна инстанция съдии и съдебни служители. С постигането на ефективно, независимо, качествено и осъществено в разумни срокове правосъдие и при спазване принципите за пълна прозрачност, предвидимост и отчетност на работата на САС несъмнено ще се повиши общественото доверие към това звено от съдебната система. Основна цел е утвърждаването в обществото на САС като гарант на законността и неотклонност при осъществяване на тази роля. За осъществяването и ще бъде създадена работна рамка по усъвършенстване и оптимизиране управлението на САС – основа за успешна реализация на всички останали цели и приоритети, предложени в настоящата концепция.

За осъществяване на необходимите управленски мерки за подобряване на движението и приключването на делата в разумни срокове е необходимо установяването и анализа на конкретните проблеми в работата на съда, свързани със забавянето на делата. Ще се изготви план за действия, с цел прилагане разработените механизми и решения за преодоляване на проблемите. При изпълнението на плана ще бъдат заложени срокове за достигане на конкретните цели на плана. След изтичане на конкретния срок ще се съставя писмена оценка на въздействието на предприетите мерки, като ще се вземат предвид статистическите данни за работа на съда, анализът на които ще покаже тенденциите в правораздавателния процес и постигнатите резултати. Преди прилагането на плана, последният ще бъде предоставен на съдиите и съдебната администрация за отправяне на предложения за предприемане на конкретни мерки.

Уеднаквяване на съдебната практиката

Добрата практика по провеждане на събрания на съдиите в САС ще бъде продължена. Ролята на събранията на съдиите по отделения за обсъждане на практиката в отделението и практиката на ВКС на база на отменение дела е от съществено значение за прозрачност, предвидимост, надеждност и ефективност на правосъдието.

Ще продължа дейността по провеждане на събрания между представители на съдилищата от апелативни район на САС за обсъждане на съдебната практика по дела и преодоляване на противоречивата такава.

Утвърждаване на добrite практики, диалог с обществеността за установяване на ефективни работни отношения с институции и лица, имащи отношение към правораздавателния процес в САС, управленски мерки за повишаване качеството на правораздавателния процес посредством квалификацията на съдии и съдебната администрация с оглед развитието и интегрирането на кадровия потенциал, случайно разпределение на дела

По отношение утвърждаването на отговорност, отчетност и ефективност в управлението на съда е необходимо прилагането на следните мерки, а именно:

- взаимстване на успешни модели за администриране управление и налагането им като стандарт;
- разработване на критерии за оценка и планиране натовареността на съдиите;
- спазване и доразвитие на екипния принцип в ръководството на съда и вземане предвид становището на общото събрание на съдиите в цялост и по отделения в частност относно важни управленски решения и гарантирана пълна прозрачност на управлението посредством предварително обсъждане;
- диалог, отчетност и отговорност пред съдиите в САС;
- своевременен и непрекъснат контакт с ВКС, ВСС и Инспектората към ВСС относно разрешаване на възникващи и съществуващи хронични проблеми относно дейността на съда;
- усъвършенстване стратегията за взаимоотношения с останалите институции на съдебната власт, адвокатурата, изпълнителната власт, обществените организации и неправителствените такива, медиите;
- планиране и осигуряване на необходимото техническо оборудване и програмни продукти за осъществяване правораздавателната дейност;
- усъвършенстване системата за автоматизирано управление на делата;
- поддържане и оптимизация на интернет страницата на САС, дейност, която представлява гаранция за прозрачност;

- улесняване и оптимизиране достъпа до съдебна информация;
- оптимизиране предоставянето на информация чрез интернет страницата на САС;
- подобряване механизмите за предоставяне на информация на обществото за работата на САС освен по интернет;
- разработване и прилагане на медийна стратегия за обезпечаване обективност и своевременност на съдебна информация по делата и работата на съда, включително по конкурсни процедури за назначаване на съдебни служители;
- осигуряване равномерна натовареност на съдиите посредством усъвършенстване на програмния продукт за случайнния подбор на делата при съобразяване с тяхната фактическа и правна сложност чрез разработването, утвърждаването и прилагането на корекции;
- осигуряване на обучения на съдиите на съдебните служители, повишаващи тяхната квалификация;
- срещи с представители на съдилищата от апелативния район на САС с определен дневен ред, водене и съхраняване на протоколите с цел укрепване и уеднаквяване на начина на работа.

Електронно правосъдие.

Електронното правосъдие е гаранция за независимостта на органите на съдебната власт и предоставя максимално облекчен достъп на граждани и бизнеса до правосъдие и електронни административни услуги. Електронното правосъдие несъмнено ще повиши качеството на правораздаването и е поставено като цел в Секторната стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие на Министерството на финансите. Предпоставка за въвеждането му е пристъпването към информационно и технологично модернизиране.

Мерките, които биха могли да бъдат предприети с оглед нормативната база и степента на разпространение на електронизацията у нас включват изготвяне на електронни досиета на образуваните дела. С оглед големия обем на делата и формата на хартиените носители е необходимо снабдяването с модерна сканираща техника. Създаването на електронни досиета на делата е обвързано със същевременното гарантиране на достъпност, както и осигуряване на възможност за отдалечен достъп на граждани, адвокати и прокуратура до материалите по делата. Същевременно електронното правосъдие ще повиши бързината и качеството на

административното обслужване, разговарване на работата на деловодствата чрез улеснения достъп до делата.

От друга страна, чрез него се осигурява възможност за изпращане на електронното досие на ВКС като горна инстанция при обжалване на съдебни актове. Определено би улеснило и обмена на електронни документи между САС и други органи на съдебната власт, както и между САС и административните органи.

Трябва да се отбележи обаче, че действията, свързани с по-нататъшното развитие на електронното правосъдие като възможност на гражданите и юридическите лица за упражняване на процесуални права в електронна форма и извършване на удостоверителни изявления от органите на съдебната власт, са свързани с приемане на съответната нормативна уредба. Електронното правосъдие е част от цялостната реформа на съдебната система, представляващо предпоставка за създаване на удобство за гражданите и юридическите лица. Предвид оскъдността на финансови средства на този етап би могло да се положат усилия за изграждане в реално време на цялостно електронно досие на делата, ъпгрейд на достъпа на потребителите до делата чрез информационната система на съда, ъпгрейд на сайта на САС посредством допълнителни възможности и лесна за ползване структура.

Повишаване на общественото доверие и медийна стратегия

Всеки съд осъзнава колко важно е обществеността да има високо доверие в съдилищата, както и че важна част от работата на съда са постоянните усилия за подобряване на обществената представа за съда. За да се подобри общественото доверие в съда е необходимо да се развият добри канали за общуване в посока от съда към обществеността, както и от обществеността към съда, да се търси информация от обществеността за представата за съда и за необходимите подобрения в съда, да се дава на обществеността информация за работата на съда и подобренията, които са направени.

В тази връзка възнамерявам, ако бъда избран, заедно с ръководството и всички съдии от САС, да предприемем съгласувани действия за по-ефективна организация на начин за работа с медиите за подобряване представата за съда и изготвяне на стратегия за работа с медиите, действия по проучването на общественото мнение чрез анкети, включително чрез електронната анкетна форма на интернет страницата на САС, както и действия на продължаване на добрата практика по публикуване на информация на интернет страницата на съда, сред които цялата документация по конкурсни

процедури за назначаване на служители, на годишните доклади за дейността на съда, както и съдебната информация и информация за съдебните процедури.

Противодействие на корупцията

Корупцията е социален феномен, който е основан от културно-историческо-икономически предпоставки и има своя корен в организацията на социалните структури и в градежа на обществото.

В най общ смисъл корупцията представлява злоупотреба с обществена служба за лично облагодетелстване, или по конкретно – поведение на длъжностни лица, чрез което те или техни близки са облагодетелствани неправомерно и незаконно, като злоупотребяват с доверието им власт. Общо мнение е, че корупцията се развива във възходяща градация, а опасността от нея се увеличава, когато тя успее да проникне в държавните институции, в структурите на онези организации, които са овластени да правоохраняват и правораздават. Особено в съдебната система превенцията и противодействието на корупционните явления изисква конкретни мерки по цялостното изграждане на антикорупционна среда.

За да бъде ограничена до минимум възможността за корупция в САС следва да се продължи и поддържа разпределение на делата на случаен принцип чрез използването програмата за разпределението им по начина регламентиран във **Вътрешните правила за случайно разпределение на делата**. Правилата са разработени в съответствие с чл.9 от ЗСВ и приетата с решение по протокол № 46, допълнителна т.9 от 30.11.2010г. на комисия „Професионална квалификация, информационни технологии и статистика“ на ВСС Инструкция за организацията и реда за използване на програмните продукти за разпределение на делата в съдилищата на случаен принцип. Същите имат за цел да се осигури спазване на принципа на случаяния подбор при разпределението на делата в Софийски апелативен съд. Разпределението на делата се извършва чрез електронно разпределение, съобразно поредността на постъпването им, в рамките на отделенията. Правилата се актуализират своевременно, когато възникне необходимост от това.

От друга страна, реално противодействие на корупцията представлява обсъждането и предлагането на конкретни мерки за оповестяване и използване на механизми, по които гражданите могат да подават оплаквания и предложения и по които съдът разглежда основателните оплаквания и предложения. Антикорупционни мерки също са публикуването в реално време на всички съдебни актове и

други значими документи от делата в информационната система на съда, засилен контрол по приложението на Закона за конфликт на интереси, бърза реакция при съмнения за конфликт на интереси и неетично поведение от страна на магистрата. Същевременно е необходима и навременна реакция за защита доброто име на същия при установени неоснователни обвинения в корупция, за да може той да се чувства сигурен, че когато работи честно, доброто му име ще бъде защитено.

Заключение.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Осъзнавам голямата отговорност на длъжността административен ръководител - председател на Апелативен съд София и изразявам увереност и решимост, че, ако ми гласувате доверие и бъда избран от Вас, ще продължа работата си по утвърждаване ефективно, прозрачно, качествено, предвидимо и достъпно до обществото правораздаване.

Заявявам, че ще работя за развиване и повишаване дейността и авторитета на съдебната власт в качеството и на гарант и защитник на върховенството на закона.

Уверявам Ви, че ще продължа участието си в правораздавателната дейност на САС по разпределени ми дела с постановяване на съдебни актове, както съм работил и до сега.

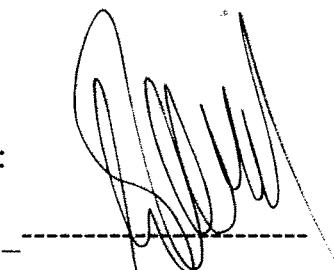
Ще бъде чест за мен да дам своя скромен принос за издигане авторитета на съдийската професия и българската съдебна система.

Неотменно декларирам пред Вас готовност да поема управленска отговорност като административен ръководител - председател на Апелативен съд София и да работя активно за постигане на приоритетните цели, изложени в представената Ви от мен концепция.

12.10.2014 г.

Гр. София.

С уважение:

/Степан Гроздев/

Приложения:
Статистически данни по
приложения №№ 8, 15, 16, 17, 18 и 19

Приложение № 8

Всичко дела в апелативните съдиища за 2013 г.

Съдиище	Височин в началото на периода	Постъпили пра годината	Всичко за разглеждане	Съвршени дела		Със спреен акт по същество	Прекратени производства	Брой заседания	Висящи в края на периода	Обжалвани и противстражани
				Всичко	В срок до 3 месеца					
AC София	1743	6225	7968	6226	5566	89%	6004	222	7367	1742
Апелативен специален съд	7	385	392	375	359	96%	372	3	314	17
AC Варна	215	1843	2058	1830	1664	91%	1653	177	955	228
AC Бурас	81	1034	1115	1037	998	96%	999	38	572	78
AC Пловдив	168	1971	2139	1965	1604	82%	1887	78	1095	174
AC Велико Търново	134	1217	1351	1199	1061	88%	1120	79	1343	152
Военно-апелативен съд	8	117	125	120	120	100%	115	5	139	5
										27

Брой съдии по шат, натовареност по шат и действителна натовареност на съдиищата апелативните съдиища за 2013 г.

Съдиище	Брой съдии по шат общо	Натовареност по шат			Брой гражданско съдии по шат	Брой гражданско съдии по шат	Натовареност по щат на гражданските съдии			Брой всичко дела за разглеждане	Брой всичко дела за разглеждане	Натовареност по щат на гражданските съдии					
		Към всичко дела за разглеждане	Към всичко дела за разглеждане				Към всичко дела за разглеждане										
			Брой всичко дела за разглеждане	Към всичко дела за разглеждане													
AC София	58	11,45	8,95	33	16,35	12,37	25	4,98	4,43	662	12,04	9,40					
Апелативен специален съд	12	2,72	2,60	0	0,00	0,00	12	2,72	2,60	116,45	3,37	3,22					
AC Варна	22	7,80	6,93	14	9,64	8,65	8	4,56	3,93	242,67	8,48	7,54					
AC Бурас	15	6,19	5,76	9	7,86	7,37	6	3,69	3,35	140	7,96	7,41					
AC Пловдив	28	6,37	5,85	16	8,23	7,55	12	3,88	3,58	317	6,75	6,20					
AC Велико Търново	17	6,62	5,88	11	7,61	6,72	6	4,81	4,33	191	7,07	6,28					
Военно-апелативен съд	7	1,49	1,43	0	0	0	7	1,49	1,43	84	1,49	1,43					

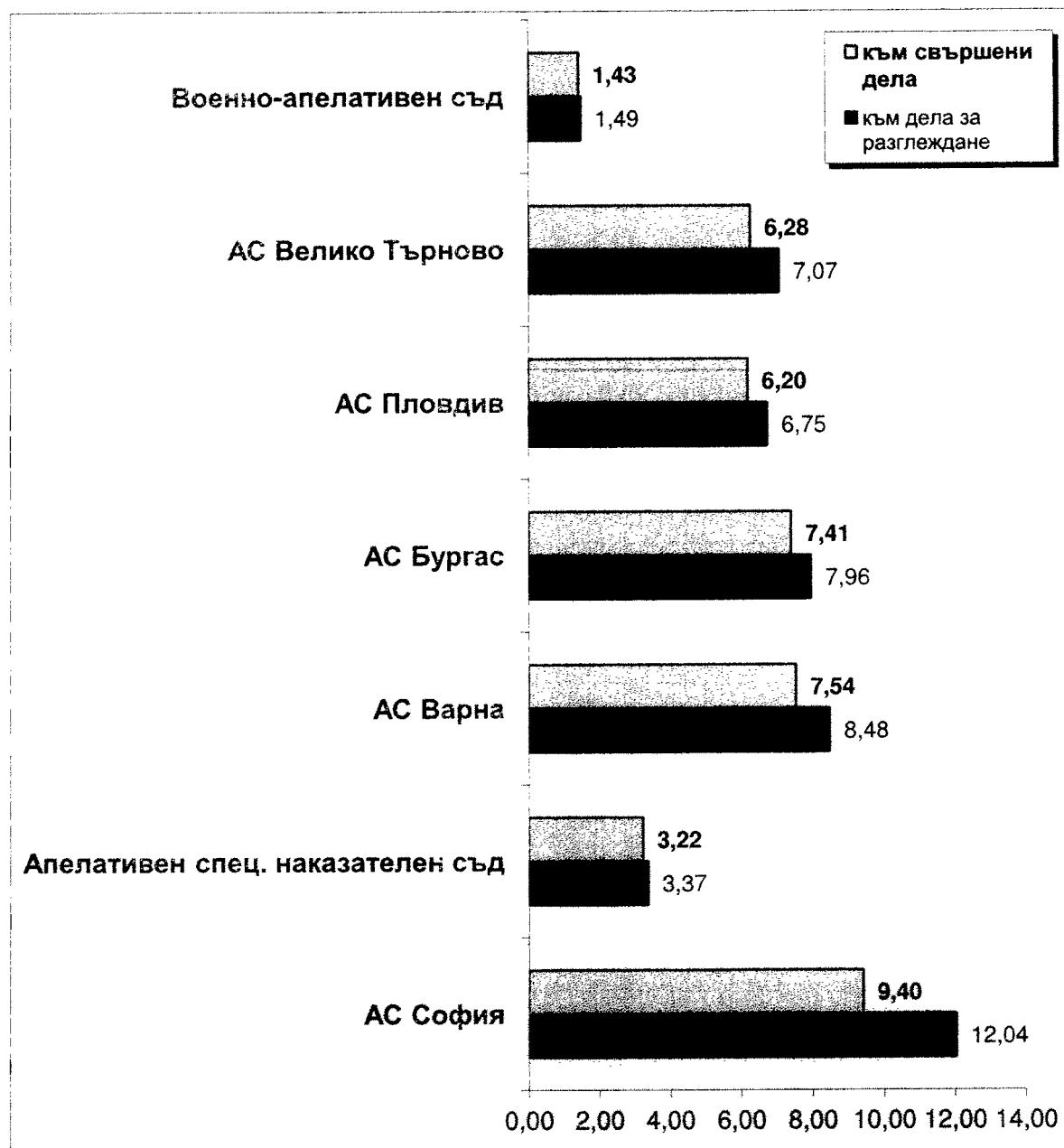
Приложение № 9

Брой дадени разрешения за използване на СРС от апелативните съдиища за 2013 година

Съдиище	Брой дадени разрешения за напослане на СРС	Брой изготвени и получени ЕДС	Приложение на чл.18, ал.1, ез.№ 1 от ЗСРС
AC София	0	0	0
Апелативен специален съд	0	0	0
AC Варна	0	0	0
AC Бурас	0	0	0
AC Пловдив	0	0	0
AC Велико Търново	0	0	0
Военно-апелативен съд	0	0	0

Приложение № 15

Апелативни съдилища
Действителна натовареност на съдиите за 2013 година

ОТЧЕТ по гражданските дела на АПЕЛАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА за 12 Месеца на 2013 г.

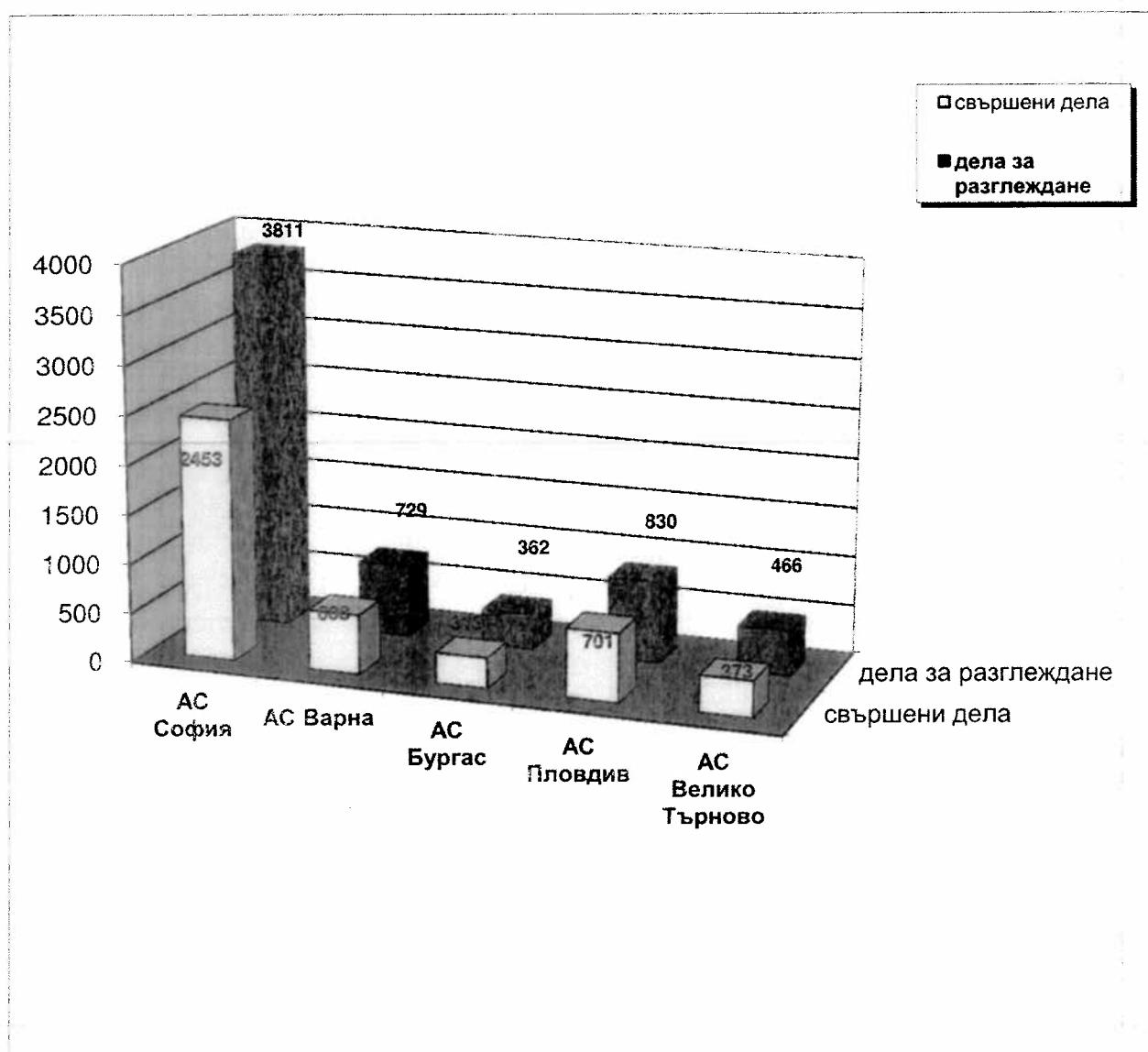
Приложение № 16

СПРАВКА 1	а	Шифр	брой	СВЪРШЕНИ ДЕЛА ПО РЕЗУЛТАТИ												ОПРЕДЕЛЕНИЯ И РАЗГЛЕЖДАНИЯ	ЖАЛБИ ЗА БАВНОСТ				
				СВЪРШЕНИ						СВЪРШЕНИ											
награждени дела	3100	5845		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
отложени дела	3200	1152																			
в т.ч. поради отмяна на решението и даване ход	3210	11																			
ПО АПЕЛАТИВНИ РАЙОНИ																					
шифър на реда																					
несвършени дела в началото на отчетния период																					
постъпили дела																					
всичко дела за разглеждане (кол.1+кол.2)																					
ОБЩО /от кол.5 до кол. 9 вкл.																					
решението оставено в сила																					
решението изменено отчасти																					
решението отменено изцяло и постановено ново решение																					
решението обезсилено																					
решението обявено за ништокно и делото върнато за ново разглеждане																					
прекратяване на делото																					
останали несвършени дела в края на отчетния период																					
останали неразгледани частни жалби в началото на отчетния период																					
постъпили частни жалби																					
разгледани частни жалби																					
останали неразгледани частни жалби в края на отчетния период																					
постъпили																					
уважени																					
без уважение																					

СПРАВКА 1	a	Шифр	брой
награждени дела	3100	5845	
отложени дела	3200	1152	

СПРАВКА 1	a	Шифр	брой
в т.ч. поради отмяна на решението и даване ход	3210	11	
решението и даване ход			

**Териториално разпределение на гражданските дела
по апелативни райони за 2013 година**

Приложение № 16

ОТЧЕТ по наказателните дела на АПЕЛАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА за 12 месеца на 2013 г.

АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА	шифър на реда	ПОСТЬПИЛИ		СВЪРШЕНИ ДЕЛА ПО РЕЗУЛТАТИ												ЧАСТНИ ЖАЛБИ И ПРОТЕСТИ							
		ПРИСЪДАТА		ИЗМЕНЕНА		Всичко дела за разглеждане (кол. 1+2)						Присъдата											
		общо	в т.ч. по жалби	в т.ч. по протести	присъдата потвърдена	приложено условно осъждане	отменено условно осъждане	наказанието намалено	наказанието увеличено	с други промени в нак. част	с промяна в гражданскача	отменена отчасти с връщане за ново разглеждане	с връщане за ново разглеждане	с произнасяне на нова присъда	делото прекратено								
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
АС София		146	428	286	142	574	451	222	0	0	57	7	64	10	9	35	38	9	123	37	882	878	41
Апелативен съд		7	38	25	19	45	32	10	0	0	5	0	4	0	0	5	5	3	13	0	347	343	4
АС Варна		35	158	114	44	193	154	85	2	1	11	3	14	5	1	26	1	5	39	14	231	223	22
АС Бургас		20	107	78	29	127	107	56	0	0	12	1	14	2	0	11	8	3	20	2	137	134	5
АС Пловдив		29	178	132	46	207	172	88	3	0	16	5	23	2	9	8	14	4	35	14	338	344	8
АС Велико Търново		20	124	77	47	144	117	47	1	1	23	5	14	0	1	14	11	0	27	6	196	195	7
Военно-апелативен съд		6	57	29	28	63	59	29	1	0	5	0	5	0	1	9	6	3	4	2	60	61	1
Общо:		263	1090	741	355	1353	1092	537	7	2	120	21	138	19	21	106	83	27	261	75	2191	2178	88

СПРАВКА I

а	шифър	брой
насрочени дела	3100	2775
отложени дела	3200	801

СПРАВКА II

Касационни производства по НАХ дела		шифър	брой
	налични	3400	0
	в т.ч. постъпили	3410	0
Свършени - общо		3500	0
от решени - уважени		3510	0
		3511	0

СПРАВКА III
ДЕЛА ОТНОСНО ОСНОВАНИЯТА ЗА ПРЕКРАТИВАНЕ
НА НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА ПО ЧЛ. 243 ОТ
НПК

БРОЙ ДЕЛА	РЕЗУЛТАТ				ВИД	БРОЙ
	попу- лярни	отмене- ни	изме- нени	прекра- тиени		
160	58	0	2		МЕРКИ ПО ЧЛ. 65 НПК	428
					Разпити	634
					Други	81

**Териториално разпределение на наказателните дела
по апелативни райони за 2013 година**

